

BESTEDING VAN DIACONAAL GELD

Situering

Dit lesmateriaal is beproefd en geeft een stevige basis voor uw PCI-werk. Het materiaal komt het meest tot zijn recht in groepsverband en met begeleiding.

De doelstellingen zijn:

- U wordt bekend met enkele criteria voor individuele ondersteuning;
- U bespreekt enkele richtlijnen voor subsidieverlening aan groepen en instellingen;
- U leert de samenhang zien tussen werkplan en begroting.

Opzet

1. De besteding van diaconaal geld
2. Criteria voor financiële hulpverlening
3. De samenhang tussen werkplan en begroting

1. De besteding van diaconaal geld

- Ter inleiding leest u de 3 vuistregels uit de bijlagen.
- Daarna bespreekt u in kleine groepjes de uitgangspunten, die vermeld staan bij bijlage 2
- De mening van de kleine groep noteert men in trefwoorden op een flap. Deze flappen dienen als uitgangspunt voor het plenaire gesprek.

2. Criteria voor financiële hulpverlening

- U bespreekt in groepjes de criteria die vermeld staan bij bijlagen 3 en 4
- In het daarop volgende plenaire gesprek worden de resultaten uitgewisseld.

3. De samenhang tussen werkplan en begroting

- Volgens het reglement behoort de PCI een begroting te maken (art. 20). Een begroting moet de weerslag van een beleid zijn. Bij het maken van beleid gaat het om het doen van keuzen. Die keuzen maken we zelf, maar we worden beïnvloed door anderen, namelijk mensen in nood. Plenair bespreken we eerst art. 20 van het reglement. De begeleider wijst met name op lid 4 van dit artikel en de deelnemers reageren daarop. In bijlage 4 staat een voorbeeld van een begroting, een manier om de parochie te informeren over de activiteiten van de PCI.

Artikel 20

1. Het dienstjaar van de caritasinstelling valt samen met het kalenderjaar.
2. Jaarlijks uiterlijk in de maand november maakt het caritasbestuur met inachtneming van het bepaalde in artikel 13, lid 3 volgens een door de bisschop vast te stellen model de begroting op van alle baten en lasten voor het volgende dienstjaar en zendt haar voor de eerste december, vergezeld van de nodige bescheiden en toelichting, ter goedkeuring aan de bisschop.
3. Na verkregen goedkeuring strekt de begroting tot grondslag van het geldelijk beheer over het betrokken dienstjaar.
4. De goedgekeurde begroting wordt ter kennis gebracht aan het bestuur van de parochie(s) en in verkorte vorm aan de parochianen.
5. Zonder bijzondere machtiging van de bisschop worden geen uitgaven die niet op de goedgekeurde begroting voorkomen, gedaan noch de daarvoor toegestane bedragen overschreden.

BIJLAGEN

1. Vuistregels

- *Vuistregel 1*

Gezien de nood in de samenleving dichtbij en veraf is oppotten van het geld niet te verantwoorden.

Oppotten is ons inziens verboden. Met oppotten wordt bedoeld: het ongecontroleerd laten groeien van vermogen. Met betrekking tot het oppotten van geld moeten we ons in herinnering brengen, hoe er in de bijbel geoordeeld wordt over het in de grond bewaren van talenten. Wie met een diaconaal hart de krant leest, weet onmiddellijk waar geldelijke steun nodig is. Gerichte collectes voor diaconale doelen zijn daarom belangrijk om de diaconale verantwoordelijkheid van heel de parochie mede vorm te geven. Waar diaconaal vermogen is, is een regelmatige bezinning van belang over de besteding van de opbrengsten daarvan. Een aparte discussie is nodig over de vraag of men de totale opbrengst diaconaal besteedt, of dat men een gedeelte reserveert om het vermogen intact te laten (vanwege de inflatie) .

- *Vuistregel 2*

Wat wij als PCI alleen niet kunnen doen, kunnen we misschien wel samen met anderen doen.

Samenwerking kan verschillende vormen aannemen. We kunnen hierbij denken aan samenwerking van PCI' s in dekenaal verband. Gezamenlijk kan men dan een wat groter project ontwikkelen dan wel ondersteunen, maar men kan ook samenwerking zoeken met de diaconieën van de andere kerken.

Diaconie is bij uitstek een terrein waarop de oecumene gestalte kan krijgen. Vooral bij grote projecten zoals voor werkgelegenheid, opvang van zwerfkinderen, e.d., is samenwerking een must.

- *Vuistregel 3*

Bedenk dat geld een middel is tot dienstbetoon en geen doel op zich. Geld is slechts één middel, daarnaast zijn er ook andere middelen. Beslissingen over de besteding van diaconaal geld zijn heel fundamenteel. Een goede discussie daarover is daarom geen verloren tijd!

Met geld kan praktisch alles gedaan worden: kathedralen bouwen, nood lenigen, maar ook atoombommen ontwikkelen. Met geld kunnen onderdrukkende structuren in stand worden gehouden, maar er kan ook invloed worden uitgeoefend ten dienste van een sociaal beleid van b.v. overheden en banken. Een geldelijke bijdrage kan ook een alibi zijn, om geen relatie aan te gaan met de hulpvrager, om er vanaf te zijn. Soms kan een op zich goed bedoelde gift zelfs averechtse gevolgen hebben, doordat onrechtvaardige situaties worden bestendigd in plaats dat onrecht wordt blootgelegd. In plaats van geld kan soms heel wat anders nodig zijn, zoals mensen die gericht actie willen ondernemen. Of mensen die nabij willen zijn of die een stem willen geven aan de machtelozen. Meestal kan met geld veel goed worden gedaan, maar soms moet er beslist geen geld worden gegeven.

2. Uitgangspunten voor de besteding van de gelden van een caritasinstelling.

1. Caritasgelden zijn door degenen die ze schonken aan de kerk toevertrouwd en aanvaard voor de dienst van de kerk aan de samenleving.
2. De parochie resp. de caritasinstelling is niet de eigenaar van het caritasgeld maar de rentmeester. Uit hoofde van dit rentmeesterschap is de parochie resp. de caritasinstelling geroepen om met wat haar is toevertrouwd God en de naaste te dienen.

3. Caritasgelden mogen geen 'dood kapitaal' zijn.
4. Bij het belegen van gelden is het economisch rendement niet het enige criterium. Ethische maatstaven zijn net zo belangrijk.
5. Caritasgelden mogen nooit worden overgeheveld naar kerkengeld. Om vermenging van gelden te voorkomen worden kerkengeld en armengeld in een parochie strikt gescheiden.
6. Het subsidiebeleid van een caritasinstelling is gericht op die initiatieven en projecten die beantwoorden aan de in het Algemeen Reglement gegeven omschrijving van caritas en de daarbij behorende doel- en taakstelling.
7. Caritasinstellingen zijn allereerst verantwoordelijk voor het lenigen van noden en de eigen parochie/wijk/ buurt! regio.
8. Het vermogen van een caritasinstelling mag niet worden aangetast, tenzij zij zich -omwille van de nood- verplicht voelt dit wel te doen. (Hiervoor moet dan de toestemming van de bisschop gevraagd worden.)

3. Mogelijke CRITERIA voor individuele ondersteuning.

1. De aanvraag om ondersteuning past binnen de doelstelling van caritas.
2. Ondersteuning dient bij te dragen aan verbetering van de situatie of versterking van de positie van de aanvrager(ster).
3. Ondersteuning dient ingekaderd te zijn in een begeleidings- of behandelingsprogramma.
4. Waar dit niet het geval is kan 'doe goed en zie niet om' als uitgangspunt gelden. Iemand een kans geven om met een schone lei te beginnen. In zo'n geval dient er wel een begeleidend advies te zijn van bijvoorbeeld maatschappelijk werk, vergelijkbare organisaties of van pastorale/diaconale zijde.
5. Ondersteuning dient eenmalig of kortlopend te zijn.
6. Het betreft uitsluitend aanvragen ten behoeve van ingezetenen uit de eigen plaats/regio of het gebied van de parochie.
7. De aanvrager/aanvraagster heeft geen kans meer op steun via de G.S.D of andere instanties, of de ondersteuning van andere zijde is ontoereikend.

4. Begroting PCI

Inkomsten

- Collectes
- Speciale acties
- Giften
- Bijdrage parochiebestuur
- Opbrengst uit bezit

Uitgaven

- Individuele hulpverlening
- Ondersteuning aan groepen en instellingen
 - in eigen plaats
 - in regio/ dekenaat
 - in bisdom
 - overig
- Parochiële diaconale werkgroepen
- Vorming en toerusting
- Organisatie- en vergaderkosten